

26 SLAVNÝCH AUTORŮ PÍŠE JEDEN PŘÍBĚH

MRTVÍ NEZNAJÍ KLID

SANDRA BROWNOVÁ • MICHAEL PALMER

KATHY REICHSOVÁ • RAYMOND KHOURY

JEFF LINDSAY • THOMAS COOK

JEFFERY DEEVER A DALŠÍ

PŘEDMLUVA DAVID BALDACCI

MLADÁ FRONTA

MRTVÍ NEZNAJÍ KLID

NAPSALI

JEFF ABBOTT • LORI ARMSTRONGOVÁ • SANDRA BROWNOVÁ
THOMAS COOK • JEFFERY DEAVER • DIANA GABALDONOVÁ
TESS GERRITSENOVÁ • ANDREW F. GULLI • PETER JAMES
J. A. JANCEOVÁ • FAYE KELLERMANOVÁ • RAYMOND KHOURY
JOHN LESCROART • JEFF LINDSAY • GAYLE LYNSOVÁ
PHILLIP MARGOLIN • ALEXANDER McCALL SMITH • MICHAEL
PALMER • T. JEFFERSON PARKER • MATTHEW PEARL • KATHY
REICHSOVÁ • MARCUS SAKEY • JONATHAN SANTLOFER • LISA
SCOTTOLINEOVÁ • R. L. STINE • MARCIA TALLEYOVÁ

PŘEDMLUVA DAVID BALDACCI

EDITOŘI ANDREW F. GULLI A LAMIA J. GULLI

Obsah

PŘEDMLUVA

<i>David Baldacci</i>	6
Deník Jona Nunna: <i>Andrew F. Gulli</i>	10
Prolog: <i>Jonathan Santlofer</i>	13

1998

Kapitola 1: <i>Jeff Lindsay</i>	29
Kapitola 2: <i>Alexander McCall Smith</i>	40
Kapitola 3: <i>Raymond Khoury</i>	53
Kapitola 4: <i>Jonathan Santlofer</i>	63
Kapitola 5: <i>Sandra Brownová</i>	74
Kapitola 6: <i>Faye Kellermannová</i>	84
Deník Jona Nunna: <i>Andrew F. Gulli</i>	94
Kapitola 7: <i>Jonathan Santlofer</i>	99
Policejní zprávy: <i>Kathy Reichsová</i>	103

SOUČASNOST

Kapitola 8: <i>John Lescroart</i>	113
Kapitola 9: <i>T. Jefferson Parker</i>	127
Kapitola 10: <i>Lori Armstrongová</i>	136
Kapitola 11: <i>Matthew Pearl</i>	144
Kapitola 12: <i>Michael Palmer</i>	154
Deník Jona Nunna: <i>J. A. Janceová</i>	163
Kapitola 13: <i>Gayle Lyndsová</i>	165
Kapitola 14: <i>Andrew F. Gulli</i>	169
Kapitola 15: <i>J. A. Janceová</i>	171
Deník Jona Nunna: <i>Andrew F. Gulli</i>	174

Kapitola 16: <i>R. L. Stine</i>	179
Kapitola 17: <i>Marcia Talleyová</i>	186
Kapitola 18: <i>Thomas Cook</i>	195
Kapitola 19: <i>Diana Gabaldonová</i>	201
Kapitola 20: <i>Thomas Cook</i>	203
Kapitola 21: <i>Diana Gabaldonová</i>	208
Kapitola 22: <i>Peter James</i>	209
Kapitola 23: <i>Tess Gerritsenová</i>	216
Kapitola 24: <i>Lisa Scottolineová</i>	223
Kapitola 25: <i>Phillip Margolin</i>	225
Kapitola 26: <i>Jeffery Deaver</i>	228
Kapitola 27: <i>Kathy Reichsová</i>	238
Kapitola 28: <i>R. L. Stine</i>	246
Kapitola 29: <i>Jeffery Deaver</i>	251
Kapitola 30: <i>Jeff Abbott</i>	260
Kapitola 31: <i>Marcus Sakey</i>	274
Deník Jona Nunna <i>Jonathan Santlofer a Andrew F. Gulli</i>	291
Příloha: Dodatečné policejní zprávy <i>Kathy Reichsová</i>	295

Tři přechodové pasáže na str. 64, 100 a 292 napsal *Jonathan Santlofer*.

Mámě a tátovi

Přeložil Jiří Balek

Copyright © 2011 by Andrew F. Gulli

Translation © Jiří Balek, 2012

Předmluva

DAVID BALDACCI

U obvyklých detektivních příběhů bývá čtenář uchvácen uměním a představitivostí jediného spisovatele. V této tajuplné hříčce si však bude moci užívat dovedností hned šestadvaceti uznávaných mistrů pera, žen i mužů, kteří vytvářejí zápletky, staví jednající postavy proti sobě a pohrávají si se životem a smrtí ve společnosti těch nejlepších. Jedná se vsuktu o vzácný okamžik, protože spisovatelé thrillerů bývají – týká-li se to jejich práce – většinou samotářští, paranoidní a nepřilíš přátelští lidé. Rádi si sami rozhodují o koncích svých knih, protože takováto absolutní moc je opojná částečně i díky své vzácnosti, především pak v případech, kdy se jim podaří dílo prodat Hollywoodu a zjistí, že se jejich schopnost ovládat děj smrškla v podstatě na nulu. Mimo světy svých příběhů a se sklenkou v ruce se změni v zajímavé, společenské osůbky, vždy obklopené skupinkou obdivovatelů, jak se to stává všem dobrým vypravěčům. To, že jich tolik souhlasilo s návrhem napsat kapitoly příběhu, který se právě chystáte začít číst, je stejně tak doklad přesvědčovacích schopností redaktorů časopisu *The Strand Magazine* jako laskavosti autorů podílejících se na tomto projektu.

Detektivní příběhy jsou černými ovceři ve světě knih. Někteří kritici nad nimi sice veřejně ohrnují nos, ale pak je čtou třeba v metru schované do naprosto netknutého

výtisku *Illiady* a skoro se rozplývají blahem jako dítě, které právě objevilo Sherlocka Holmese. Zároveň se nejspíš jedná o jedinou arénu na zpracovaném papíru, kde čtenář může více či méně úspěšně chytrostí bojovat s tvůrcem. Jste-li skutečně dobří, dospějete čas od času k odpovědím rychleji, než by si autor přál. Můžete u nich plakat jako u červené knihovny, smát se jako u veselých komedií nebo se bát tak, jak to je možné jen u hororových příběhů. Jenže v tomto unikátním souboji „Kdo to byl?“ si můžete prožít všechny uvedené citové pochody, a přesto si zachovat dychtivost, s níž budete hledat předčasné odpovědi. A přemůžete-li autory, pak máte samozřejmě právo sednout k počítači a začít v blogu vytrubovat svůj úspěch do celého digitálního světa.

Nicméně jsem přesvědčený, že tentokrát si vylámete zuby. Procesí spisovatelů, kteří se na tomto příběhu podíleli, se dá oprávněně srovnávat s vražednou řadou New York Yankees ze sezony 1927. V celém řetězu nenajdete jediný slabší článek. Uchvátí vás nejen šarmantní jemné rozdíly jednotlivých hlasů, jak příběh přechází z mysli jednoho tvůrce k dalšímu, ale i kvalita příběhu samotného. Zatímco každý z autorů dodává vyprávění vlastní osobitý styl, je až překvapivé, jak tato spousta spisovatelů, z nichž mnozí jsou moji dobří přátelé, společně snovala nit, která jako by byla dílem jediného ducha, jedné představitosti (jakkoli schizofrenní), a zároveň natolik nadopované steroidy, že by ji nepřipustili ani do basketbalové Major League. I to o něčem vypovídá.

Příběh začíná velkou událostí. Před deseti roky byla popravena vražedkyně. Rosemary Thomasová brutálně zavraždila svého manžela Christophera Thomase, jeho tělo nacpala do „železné panny“ a tu odeslala do Muzea německých

dějin v Berlíně. Všichni vědí, že to udělala, nicméně zůstaly i nějaké pochybnosti, kvůli nimž vyšetřující detektiv přišel o práci i o manželku. Náhle dojde k něčemu nečekanému. Na desáté výročí Rosemaryiny popravky naplánují její dřívější přátelé vzpomínkovou slavnost. Pozvánku obdrží všichni obvyklí podezřelí a několik dalších lidí, kteří mohli mít dostatečný motiv zločin spáchat. Kulisy jsou připraveny. Víc už neprozradím, protože by to bylo nečestné vůči tvůrcům, jimž dalo hodně práce příběh vystavět.

Přesto dodám, že čekáte-li zakončení ve stylu Agathy Christie, kde se Poirot nebo slečna Marpleová postaví, celou záhadu s naprostým klidem vysvětlí a ukážou na skutečného vraha, těšte se na šok. Tvůrci společně vymysleli naprosto jiný závěr. A podle mého názoru se jedná o tak originální zápletku, že se skutečně nemusíte zdržovat tím, že budete na svém blogu vykládat, jak vám všechno už dávno došlo. Tedy, samozřejmě můžete, ale bude to prostě lež.

Jestliže bych teď psal posudek, každého z účastníků bych pochválil. Pozorný čtenář jistě sám pozná, kdy ze sebe spisovatel vydává to nejlepší. Do drobných nuancí příběhu se však umí ponořit skutečně jen jiný autor, který ho rozebere a doopravdy si uvědomuje, kolik práce bylo do knihy vloženo. Víme to, protože máme snahu to tak udělat s každou naší knihou. Jsme však jenom lidé, proto se nám to občas zdaří a jindy ne.

Přesto se nic nevyrovná naprosto přesně formulované větě, dotažení zápletky k dokonalosti nebo zpracování postavy tak, že z ní vyzařuje odlesk autorovy geniality. To všechno namáhavě vytvořila autorova inteligence. Je náročné, co tito spisovatelé udělali. Vzdejte jim čest. Až příběh dočtete, doporučte ho svým známým. Nezapomeňte jim říct, že jde

o skutečný hlavolam. A dobrá, můžete třeba dodat, že vám vše bylo jasné už tři stránky před koncem, proto zápletku považujete za poměrně předvídatelnou, oni ji však neprokouknou. Díky tomu budete vypadat jako člověk, který má schopnosti uplatnit se i v nejvyšších funkcích u FBI. Všichni si pak vychutnáte zážitek při rozplétání velké záhady.

Hezky si počtete!

Deník Jona Nunna

ANDREW F. GULLI

Srpen 2010

Ten případ pořád v mé hlavě je, po nocích mi nedá spát. Případ, který už skončil. Bude tam navždy a nepřestane mě hryzat kdesi v koutku mysli. Je jedno, že už uplynulo deset let. Je jedno, že už je oficiálně uzavřený. Popravili nevinnou ženu a já jsem tomu napomohl. Jedné smutné noci jí do paže vbodli injekční jehlu a vstříkli do žil jed. Tehdy skončila i část mého života.

Tenkrát jsem byl přesvědčený, že pracuju na jasném případě, ale každý krok, který jsem udělal, znamenal přiblížení Rosemaryina konce, zkázy jejího i mého života. Myslel jsem si, že znám fakta, že mám fyzické důkazy: blůzu se skvrnami od krve, chybějící knoflík, její otisky prstů. Rozpory v jejích výpovědích v průběhu vyšetřování. Hádka s manželem na veřejnosti, když se dožadoval rozvodu. Její výlet do Mexika v týdnu, kdy se její manžel ztratil a kdy řekla svým přátelům, že se Christopher podle jejího názoru už nikdy nevrátí. Samozřejmě měla pravdu. Nikdy už se nevrátil. Živý ne.

Tělo Christophera Thomase v pokročilém stadiu rozkladu našli po několika týdnech uvnitř „železné“ panny v Muzeu německých dějin v Berlíně. Vypadalo to na jednoduchý případ. Šílený, přesto jednoduchý: Rosemary Thomasová v záchvatu zuřivosti svého manžela zabila a jeho tělo poté odtáhla

do panny, protože věděla, že ji odesílají zpátky do Německa.

Rozhodování netrvalo porotě dlouho.

Jasný případ.

Přesto...

Vždy se mi na něm něco nelíbilo, něco nedávalo tak docela smysl. Samozřejmě tu byl motiv i příležitost a existovaly fyzické důkazy, ale když jste se s ní setkali, když jste ji poznali tak, jak jsem ji poznal já...

Ale to se stalo až později, když jsem se na případ mohl podívat s odstupem a uvědomit si, že má určité stránky, jichž jsem si nevšiml, a skrytá zákoutí, která jsem přehlédl tehdy, kdy na tom záleželo, když jsem ji ještě mohl zachránit. Tenkrát jsem si dával velký pozor, aby mi v plnění pracovních povinností nebránily žádné osobní pocity. Tenkrát, kdy jsem pro stromy neviděl les. Někteří jste možná viděli film *Vertigo*. Tak si mě představte jako toho chlápka, kterým manipulují jako loutkou a jemuž se následkem toho rozpadne život.

Naštěstí jsem měl přítele.

Když jsem byl po odchodu Sarah ztracený a blízko sebevraždě, ujal se mě Tony Olsen a nedovolil mi připadat si jako břemeno ani jako někdo, komu prokazuje velkou službu. Když jsem se zpíjel do bezvědomí, byl to Tony Olsen, kdo mě dovedl k sobě domů, dával pozor, abych nepil, a dal mi práci bezpečáka ve své firmě. Neuvěřitelné na tom vše je, že se kdysi přátelil s Rosemary, takže by jeden řekl, že po tom, co jsem udělal, by mě nejradši viděl mrtvého.

S pitím jsem přestal, ale duchové se neustále vraceli. Dlouhé roky - ať jsem byl opilý, nebo střízlivý - jsem fantazíroval o tom, že dostanu na jedno místo všechny podezřelé, které jsem chybně vyloučil, získám veškerá fakta a zajistím spravedlnost pro Rosemary, její děti i sám pro sebe.

Trvalo to dlouho, ale nakonec se mi podařilo Tonyho přesvědčit, aby mi pomohl. Potřeboval jsem celou tu věc uzavřít, a toho se dalo dosáhnout jen druhým kousnutím do onoho jedovatého jablka. Právě proto tedy teď, po tolika letech, potřebuju shromáždit všechny důležité osoby na jednom místě. Musím se postavit těm, kteří to možná udělali.

Tony však měl pravdu. Nemůžeme je prostě požádat, aby se sešli a poskytli tak další možnost případ vyřešit.

Mockrát jsme spolu probírali, jak to udělat, ale pokaždé jsme dospěli ke stejné odpovědi – vzpomínková slavnost, o niž Rosemary požádala ve své poslední vůli, u příležitosti desátého výročí její smrti. Nevinní jí přijdou vzdát úctu. Ti ostatní se dostaví, aby nevyvolali podezření. Proč si navíc dělat starosti? Rosemary přece shledal vinnou soud a dočkala se popravy. Žádný státní zástupce při zdravém rozumu by případ znovu neotevřel. Všichni přijdou, tím jsem si byl jistý. Někteří si nasadí masku nevinnosti.

Po celý svůj život jsem agnostik. Nikdy jsem v nic nevěřil. Nedokážu si představit Fénixe povstávajícího z popela. Pokud vím, popel zůstane navždy popelem a vše dříve či později shnije či se rozpadne. Ale nápadem svést je dohromady na večírek, kde konečně ukážu prstem na viníka, jsem chystal své zmrtvýchvstání.

Asi si myslíte, že jsem jen nějaký policajt posedlý případem, který nedokázal vyřešit. Ale v tom se pletete. Jde o víc. Musím se dozvědět pravdu. Pravdu o Rosemary a pravdu o tom, kdo opravdu zabil Christophera Thomase. Víte, potřebuju zjistit, kdo mi zničil život. Kdo klidně spal v noci, kdy Rosemary Thomasová věděla, že už nikdy neuvidí přes chladné mříže věznice jasné ráno.

Prolog

JONATHAN SANTLOFER

23. srpna 2010

Státní nápravné zařízení pro ženy

Chowchilla, Kalifornie

Vlastně už jsem duch.

Rosemary Thomasová pozorovala své dlouhé prsty s pruhy stínů vrhaných mřížemi cely. Jednu ruku zvedla a studovala ji, jako by šlo o nově objevený druh. Všimla si světle modrých žil pod takřka průsvitnou kůží.

Ano, pomyslela si, *vytrácím se*. Konečky prstů si přejela po tvářích jako slepá žena dotýkající se neznámého obličeje, ale skoro nic pod nimi necítila, jako by nevnímala realitu své situace: *Zbývá mi necelá hodina života*.

„Jak se to stalo?“ zašeptala do prázdna, přesto to bylo skutečné a věděla to. Věděla, že někdo zavraždil jejího manžela Christophera, že ho absurdně umístil do mučičího zařízení z osmnáctého století, které mělo její oddělení muzea v zápůjčce, a že všechny důkazy nějakým způsobem ukazovaly na ni.

MANŽELČINY OTISKY PRSTŮ NA ŽELEZNÉ PANNĚ

Jen jeden z řady titulků v mnoha novinách popisujících onen zločin, její zločin, jak později dokázal státní návladní.

Rosemary si ho představila. Stárnoucího náfuku v obleku

s vestou, jak hlasitě a veřejně volal po rovnosti – jeho heslo během procesu znělo *Žádné dohody s bohatými!* –, a vzhledem k tomu, že ho za několik týdnů čekaly volby, nehodlal své postavení vyměnit za život jedné *bohaté ženské*. Od prvního dne prahl po krvi a překvapeného soudce i zaskočenou porotu požádal o trest smrti a „nic menšího“.

Její případ byl všeobecně známý a příznivci i odpůrci trestu smrti slavili žně. Rosemary přišlo směšné, že muselo dojít k vraždě, aby si jí konečně někdo začal všímat.

Její advokát si byl jistý, že pokud by právě nebyl volební rok, v němž museli státní návladní, soudce a guvernér obhájit své pozice, určitě by vyvázla s nižším trestem.

Jenže to byl volební rok. A ona byla odsouzena k smrti.

Kdy se to stalo? Kdy se vzdala veškeré naděje? Když ji svými slovy odsoudil vlastní bratr? Nebo když podal své svědectví ten detektiv, John Nunn, jemuž věřila?

Vzpomněla si na statného policistu na místě pro svědky. Vlasy měl rozčuchané, na bradě třídenní strniště a pod očima tmavé kruhy. Vypravila si, že když skončil se svým svědectvím, podíval se na ni tak smutnýma očima, že jen přikývla, místo aby se na něho vztekla vrhla. Jako by chtěla říct, že chápe, že jen dělá svou práci, přestože si uvědomovala, že žaloba teď má úplně všechno, co potřebuje, a byla si náhle naprosto jistá svým osudem.

Rosemary si povzdychla a rozhlédla se po holých stěnách zvláštní bezpečné cely, kam ji přestěhovali poté, co soud zamítl její poslední odvolání. Žila tak už dva týdny v režimu hodinových kontrol zvaných „hlídky smrti“, během nichž si dozorkyně dělaly poznámky, jako by snad bylo co hlásit: vězeňkyně přešla z postele na židli; vězeňkyně nesnědla večeři; vězeňkyně psala do deníku; vězeňkyně pláče.

Ano, plakala. Ale už ne. Slzy jí došly. To také řekla psychiatrovi, kaplanovi i sociální pracovníci, kteří to s ní všichni mysleli dobře, ale byli zcela zbyteční. Co pro ni mohli udělat?

Byla mentálně zdravá.

Narodila se jako křesťanka, ale teď se z ní stala agnostička. Měla ráda lidi.

To doopravdy řekla sociální pracovníci a absurdita takového prohlášení je obě rozesmála.

Bylo to naposledy, kdy se skutečně smála?

Rosemary přecházela po malé cele tam a zpátky, rukou si nervózně poklepávala po stehně a žilami jí proudil adrenalin. Nespala, ale nebyla unavená, automaticky si v duchu přehrávala důkazy proti sobě – blůzu, knoflík, pramínky svých vlasů, rvačku, otisky prstů. Ale nic z toho už nebylo důležité. Zemře.

Dnes, během svých posledních čtyřadvaceti hodin života, si připadala takřka smířená s osudem. Právě tak popsal stav své mysli kamarádce a jediné návštěvnici, Belle McGuireové.

Věrná, spolehlivá Belle. Svěřila Belle něco do úschovy do doby, než děti povyrostou. Bude na tom však za deset let vůbec záležet? Benovi a Leile ano, pro ně to bude vždy důležité. Rosemary při myšlence na své děti pevně zavřela oči. Odmítla nabídku chůvy, která je chtěla přivést, aby se s ní rozloučily. Copak se můžete navždy rozloučit s dětmi? Jak byste jim to vysvětlili?

Posadila se na lůžko, pohrávala si s povytaženou nití na zápěstí oranžové vězeňské kombinézy a utáhla si ji tak těsně kolem prstu, až mu zbělala špička. V té chvíli se jí vybavil obraz jiného prstu – Christopherova – spolu s dalšími fotografiemi rozkládajícího se těla jejího manžela.

Rychle vstala z lůžka, udělala šest kroků k mřížím, přitiskla tvář k chladné oceli a pokusila se dohlédnout na hodiny na vzdálené stěně. Ale proč? Aby si ověřila, že minuty života, které jí zbývají, utíkají?

Otočila se a podívala se na ták položený na kraji lůžka. Ubrouskem prosakovaly skvrny. Její poslední jídlo – cheeseburger a hranolky. Objednala si ho, když jí dozorkyně s posmutnělým úsměvem vysvětlila, že si může přát cokoli.

Cokoli? Nový proces? Svobodu? Život?

Smutný úsměv ženě oplatila. „Je mi to jedno,“ pokrčila rameny. A když cheeseburger dorazil, vytékala z něho krev. Mastné hranolky ji vpíjely jako pijavice. Jídlo zakryla ubrouskem, protože si neuměla představit, že by pozřela jediné sousto.

Vlastně nedokázala jíst už celé týdny a přežívala jen na čaji a sušenkách. Včera večer si dopřála hrstku třešní, které jí Belle přinesla z vlastní zahrádky. Zbarvily jí prsty do ruda jako od krve.

Přes mříže padl do cely stín. Rosemary zvedla hlavu – ředitel věznice, tři dozorkyně a vězeňský kaplan.

„Je čas,“ oznámila dozorkyně, ta se smutným, laskavým výrazem tváře, mohutná žena, kterou Rosemary během doby strávené za mřížemi dobře poznala. Rosemary se hlavou honily jednotlivé obrázky ze života: stojí vedle svého otce, který se jako vždy upjatě dívá jinam; nejistá debutantka při uvedení do společnosti, vysoká a štíhlá; v bílých krajcích ve svatební den po boku Christophera Thomase.

Christophera, svého krásného, zářivého rytíře.

Christophera, který ji zradil.

„Jste připravená?“ zeptala se dozorkyně, neschopná podívat se jí do očí.

Absurdní otázka, pomyslelasi Rosemary. Co kdybych odpovíděla Ne, nejsem připravená? Co pak? Představila si, jak utíká chodbou, dozorkyně běží za ní a ostatní vězeňkyně ji povzbuzují. Řekla však: „Ano, jsem připravená.“

Nenasadili jí pouta ani řetězy, jen ji po obou stranách doprovázely dozorkyně, vězeňský kaplan kráčel za ní s otevřenou biblí a vpředu je vedl ředitel věznice.

Divné, pomyslela si Rosemary, že... nic necítím.

Smutná, laskavá dozorkyně ji vzala za paži a chodba se před nimi otevřela. Zářivky na stropě blikaly. Jako by takto šli nekonečně dlouho.

Oválnými dveřmi ji zavedli do místnosti s osmi stěnami, kde uviděla lehátko, které zaplňovalo polovinu prostoru, a stolek s turniketem a jehlami u okna. Uvědomila si, že začíná představení, jehož je hlavní atrakcí.

Zalapala po dechu, protože se jí sevřelo hrdlo. Cítila, jak se jí podlamují nohy, a asi by upadla, kdyby ji dozorkyně pevně nedržela za paži.

„Jste v pořádku?“ zeptala se dozorkyně.

„Ano, jsem,“ odpověděla Rosemary. *Brzy budu mrtvá, pomyslela si.*

Coby truchlící je dovedli bočními dveřmi do kruhové chodby obklopující popravčí komoru.

Jon Nunn se díval, jak svědci zaujímají jako strážní svá místa u pěti oken se zataženými závěsy. Všichni upírali oči na vlastní chabé odrazy ve sklech. Přejel pohledem z jednoho na druhého: státní návladní, tentokrát tichý; soudkyně, která mu šla na ruku a teď nervózně svírala ruce;

Rosemaryin bratr Peter, který do něho před chvílí doslova vrazil a z dechu mu byl cítit alkohol; novinář Hank Zacharius. Byli tu i další novináři, dozorcí a zástupci státu, všichni s kamennými výrazy ve tvářích. Výjimku představovala Belle McGuireová, Rosemaryina kamarádka, s opuchlým a uplakaným obličejem. Ta jediná neskrývala své pocity.

Nunn přemýšlel o tom, jak se poprvé s Rosemary setkal, jak předstírala, že ji nic nerozhází. Doufal, že si alespoň část své odhodlanosti uchovala i na dnešek, protože jemu už síly došly.

Večer před popravou se znovu pohádali se Sarah. Opět šlo právě o tento případ a Sarah ho obvinila, že je tím případem přímo posedlý. Už nebyl schopný se jejím obviněním bránit, ani je popírat. Odešel pryč, jak to udělal už mnohokrát, a nechal ji našťvanou doma. Vydržel v baru až do zavírací hodiny a pak našel další, který měl otevřeno celou noc. Peter Heusen tak nebyl jediný, z koho byl cítit alkohol.

* * *

„Poutací tým“ ji připoutal k lehátku. Pět mohutných mužů na jednu drobnou ženu – první u hlavy, po jednom u obou rukou, jeden na každou nohu. Měla teď pásy kolem hrudníku, zápěstí i břicha a zvuk suchých zipů jí stále zněl v uších.

„Položte si pohodlně hlavu na polštář,“ vyzval ji jeden člen týmu.

Dělají si legraci? Přesto poslechla, dokonce jim poděkovala. Za všech okolností slušně vychovaná dívka. Vzpomněla si na matku a tentokrát byla ráda, že jsou oba její rodiče po smrti.

Dívala se na strop, na stěny, počítala šedé a bílé obkládačky,

dělala cokoli, aby zaměstnala mozek. Všimla si kamery a napadlo ji: *Nahrávají mou smrt*. Modlila se, aby se chovala důstojně, aby neječela nebo aby ji tělo nezradilo křečemi. Takovou hanbu by neunesla.

„V pořádku,“ prohlásil muž u její hlavy a ten u nohy se dotkl jejího kotníku tak jemně, že musela zadržovat slzy.

Poutací tým vystřídal lékařský tým a technici, kteří jí paže omotali hadičkami a poplácávali místa, kde potřebovali nalézt žíly.

Zahlédla infuzní katétrů a roztrásla se.

„Můžete sevřít ruku v pěst?“ zeptal se jeden. Poslechla a předstírala, že jí budou jen odebírat krev. Myslela na krevní test před svatbou a vzpomínala, jak vzrušující bylo stát se *paní Thomasovou*. S jakými nadějemi vstupovala do manželství a jak málo se jich splnilo. Vzpomínala na noci, kdy ležela a nemohla usnout, ponížena na něho čekala a věděla, že je v posteli s jinou ženou. Přála mu smrt a nejraději by ho bývala zabila.

Jeden z techniků minul žílu. Rosemary sebou cukla a v očích se jí okamžitě objevily slzy.

Ne, neplač. Pevně oči zavřela.

Technici to zkoušeli znovu a znovu a nedařilo se jim, až jeden řekl: „Tak, a je to.“ Další do ní však bodal dál. „Ty žíly jsou úplně stažené,“ dodal ještě.

Ne její žíly, ale ty žíly.

Ještě žiju! vykřikla by nejraději.

„Pomůžu ti,“ ozval se druhý. Oba ji pak pleskali po paži, skláněli se nad ní jako dva stíny a jí se vybavila ordinace veterináře, kde před mnoha lety nechala uspat svého kokršpaněla prolezlého rakovinou. Tehdy jí to připadalo velmi milosrdné. Pes jí klidně spočíval v náručí, zatímco veterinář pouštěl infuzi. „Jen usneš,“ řekla psovi se slzami v očích

a věřila tomu až do okamžiku, kdy nebohé stvoření lítostivě zavylo. Rosemary nikdy dřív ani později takový zvuk neslyšela. Musela psa uklidňovat, pevně držet a utěšovat. „To nic, to nic.“ Nakonec mu droga pronikla do žil a pes usnul. Vrátila se do skutečnosti a rozhlédla se po lidech kolem sebe. *Kdo bude utěšovat mě?*

„Hotovo,“ oznámil druhý technik a náplastí jí k paži připevnil kanylu druhé infuze. „Konečně to máme.“

Prosím, Pane, ať to mám rychle za sebou, pomyslela si Rosemary.

Technici odešli a dovnitř vstoupil ředitel věznice a kaplan. Ředitel zvedl ruku, závěsy se rozhrnuly a Rosemary je uviděla.

S bušícím srdcem si pomyslela: *Moji diváci. Někteří budou jen svědky mé smrti, jiní se na ní podíleli.*

Její bratr Peter Heusen. Podle skelných očí poznala, že už je opilý. Odmítla se s ním ráno setkat. Bylo jí jasné, že se bude snažit ulevit svému svědomí.

Byli tam i další lidé, z nichž některé neznala. A také Belle. I přes sklo bylo vidět, že pláče.

Rovněž Jon Nunn, který se ji pokusil navštívit, ale odmítla ho stejně jako několikrát předtím. Když se mu podívala do očí, uhladil si košili a bezmyšlenkovitě se podrbal na strništi na bradě, jako by se náhle styděl za svůj neupravený vzhled.

Rosemary se dál dívala z jednoho na druhého, až se její pohled zastavil na novináři Hanku Zachariusovi... jejím příteli. Psal jeden článek za druhým a vykřikoval v nich do světa, že se chystá poprava nevinné ženy, oběti příliš horlivého státního návladního a soudkyně. Nemohla zapomenout na všechny jeho pokusy zpochybnit předkládané důkazy.

Hank Zacharius pokoušel přesvědčit sebe sama, že sem přišel pouze jako svědek a novinář, ne jako přítel, že napíše poslední článek popisující hrůzy nejvyššího trestu a že se tak dokáže v mysli oddělit od samotného aktu smrti. Srdce mu však silně bušilo a v ústech měl sucho. Díval se přes sklo na Rosemary a několikrát se zhluboka nadechl. Nemohl si nevšimnout, jak zhubla, že její kdysi jemné rysy teď připomínají spíše lebku a že má paže samou modřinu v místech, kde se technici nezkušeně pokoušeli zavádět tlusté jehly, zřejmě ty největší na trhu, které měly do Rosemaryina těla dodat anestetika a jed zastavující srdce. Myslel na to, jak moc se snažil tomuhle zabránit. V duchu se vracel ke článkům, které o tomto případu napsal.

Tělo Christophera Thomase bylo nalezeno v pokročilém stadiu rozpadu, ukryté v mučicím zařízení známém pod názvem „železná panna“, které fungovalo tak trochu jako tlakový hrnec. Zařízení zesnulému rovněž rozdrtilo zuby, v panně se však našly identifikovatelné fragmenty chrupu.

Poukázal jsem na skutečnost, že pro obviněnou drobnou ženu vážící necelých 60 kilogramů by bylo fyzicky nemožné zvednout muže vážícího skoro 90 kilogramů a uložit ho do panny. Stát přišel s myšlenkou, že jí pomáhal známý drogový dealer, kterého viděli v McFalově muzeu umění a jenž následně velmi příhodně zemřel.

Bude-li Rosemary Thomasová popravena na základě důkazů, které mohly být podstrčené, půjde o výsledek honu na čarodějnice organizovaného politiky snažícími se udržet na svých pozicích nebo pokoušejících se ukázat, že s bohatými je zacházeno stejně jako s chudými.

Zachariusovy články však znehodnocovala skutečnost, že se s Rosemary znal již z dob studií na univerzitě a že byli přátelé.

Jejich vztah zneužilo okolí proti němu: *Je podjatý. Je přítel. Překrucuje fakta.* Další problém spočíval v tom, že před pouhými několika měsíci napsal do časopisu *Rolling Stone* sérii článků vyjadřujících se proti trestu smrti, takže to vypadalo, že se prostě snaží znovu si přihřát svou polívčičku.

Zacharius se podíval za Rosemary a přes další sklo uviděl Petera Heusena. Ten se mírně kymácel, jako by měl každou chvíli spadnout.

Je opilý, pomyslel si. Rosemaryin prokletý bratr je opilý.

* * *

Peter Heusen měl co dělat, aby v sobě udržel snídani sestávajících z benediktinkých vajec spláchnutých dvěma dvojitými bourbony. Žaludek se mu obracel a bolela ho hlava. Ztěžka polkl a lekl se, že se pozvrací. Viděl se, jak na místě pro svědky hovoří o tom, že jeho sestra více než jednou říkala, že by byla nejraději, kdyby její manžel zemřel. Samozřejmě dodal, že se podle něj jednalo o pouhý řečnický obrat, „ačkoli by mé sestře jen těžko někdo mohl mít za zlé, kdyby toho nevěrného ničemu *skutečně* zabila. Nemyslíte?“

Peter Heusen znovu polkl. Za další skleničku by dal cokoliv. Olízl si rty a myslel na Rosemaryiny malé děti, na Leilu a Bena, které zůstaly doma s chůvou a za nimiž bude muset později zajít... *Ach, vaše chudinka máma.* Podíval se na svou starší sestru a vzpomněl si, jak se o něho vždy starala. Rosemary „Odpovědná“, tak jí říkal. Uvědomil si, že se třese. I teď vypadala odpovědně, jako by měla vše pod kontrolou. *Vždy můj protiklad,* napadlo ho. Znovu polkl a podíval se jí do očí.

* * *

Ředitel věznice zaujal své místo u Rosemaryiny hlavy.

Kaplan po jejím boku se zeptal: „Chcete něco říct?“

Znovu se rozhlédla po lidech na druhé straně oken a uviděla státního návladního a soudkyni... Ty dva nemohlo zastavit nic, museli se zasadit o spravedlnost.

Spravedlnost?

Ach, chci něco říct...

Musela přikývnout, protože od stropu se spustil mikrofon.

Rosemary však jen pevně zavřela oči a představovala si svůj dětský pokojíček i matku klečící vedle postele.

„Ukládám se teď ke spánku...“

Slyšela svá slova zesílená mikrofonem a cítila ruku na paži. Představovala si, že je to její matka, ačkoli věděla, že vedle ní stojí kaplan.

„... kdybych zemřela, než se –“

Slova jí najednou přestala dávat smysl. Žádné *kdyby* neexistovalo.

Rosemary se pokusila znovu soustředit na realitu, dál se jí však objevovaly obrázky jejích dětí, nabíraly obrysů jako fotografie ve vývojce, krásné nevinné obličejce. Nedokázala přestat myslet na to, že už je víckrát neuvidí, že neuvidí, jak rostou, propásne jejich pubertu, studia, sňatky a vnoučata. A ať se snažila sebevíc, přidušeně se rozvzlykala.

* * *

Melissa Franklin Forrestová uslyšela vzlykot a zachvěla se. Upřeně se dívala na bod nad Rosemaryinou hlavou a ze všech sil se snažila vyhybat pohledu jejích očí, ale teď, když zaslechla ten zvuk a uviděla slzy na Rosemaryiných tvářích, cítila, že i ona začíná slzet.

Více než polovinu života už působila jako soudkyně a ostatní ji považovali za spravedlivou. Více než jednou musela bojovat za znovuzvolení, ale právě teď jí připadalo, jako by všechna dobrá práce, kterou kdy odvedla, upadla v zapomnění, že si ji budou pamatovat právě kvůli tomuto jedinému rozsudku a ten jí zkaží celý zbytek života.

Nechtěla tu být, nechtěla se stát svědkem, ale stát na tom trval. Otáčela hladkým zlatým prstýnkem a snažila se klidně dýchat, přestože jí srdce tlouklo jako o závod a točila se jí hlava.

Kdyby nebyla tak mírná na muže obviněného ze znásilnění, nepropustila ho na svobodu, a tak mu umožnila znásilnit znovu... Kdyby právě po něm nedostala tento případ...

Jenže ona ho skutečně zbavila obvinění a byl to případ předcházející tomu Rosemaryinu.

Soudkyně Forrestová se donutila podívat na Rosemary, na pásy, které ji držely jako lapené zvíře, na jehly v jejích pažích, které jí do těla vpustí jed, a pomyslela si: *Právě jsem se vraždou provinila i já.*

* * *

Rosemary cítila, jak jí do žil proudí chladný solný roztok.

Ředitel věznice si sundal brýle, natočil hlavu k zrcadlu a Rosemary poznala, že je to signál. *Ten signál, aby poprava začala.*

Za zrcadlovým sklem zahájil popravčí stanovený postup.

Nejprve tiopental sodný, rychle působící barbiturát účinný jako anestetikum. Poté padesát miligramů pavulonu, uvolňujícího svaly, který jí paralyzuje tělo a znemožní dýchat. Nakonec chlorid draselný, který zastaví srdce.

Kaplan se znovu zeptal, jestli chce něco říct, a Rosemary

zavrtěla odmítavě hlavou, ačkoli jí ze rtů splývala slova: „... se mi dostalo jítí přes údolí stínu smrti, nebudu se báti –“

Polkla a vzadu na jazyku pocítila hořkost. Slova se jí zadrhla v krku a mírné pálení v pažích se změnilo v oheň. Tělo se jí roztrásllo, škubala sebou a nedokázala přestat lapat po dechu a zajíkat se.

* * *

„Bože můj! Bože můj!“ Belle McGuireová si zakryla obličej dlaněmi. „Co se to děje?“

Personál rychle zatáhl závěsy. Belle však stejně jako ostatní i přes sklo slyšela sténání a výkřiky.

„Horší než se nechat ukamenovat,“ prohlásil bledý Zacharius a zle se podíval na Nunna.

Jon Nunn pevně zavřel oči. Měl co dělat, aby se nevrhl proti sklu a nerozbil ho.

* * *

Do popravčí komory vtrhl lékařský a poutací tým.

„Kurva!“ Mohutný černochoch se pokoušel pevněji připoutat Rosemaryino zmítající se tělo.

„To ta ruka!“ zaječel jeden z techniků. „Ježíši, podívejte na ten otok!“

„Pouta jsou moc těsná,“ upozornil ředitel věznice. „Do těla prochází jen malá část chemikálií. Zabíjíte ji moc pomalu! Okamžitě to sundejte!“

Jakýsi člen poutacího týmu strhl Rosemary pásku z paže tak nešetrně, že vytrhl infuzní jehlu, která obloukem vyletěla nahoru jako had plivající jed.

„Co to s vámi je, lidi?“ zařval ředitel. Obličej už měl brunátný. „Venku jsou zástupci státu a novináři! Dívají se na to! Ježíši!“ O krok ustoupil, aby neviděl do tváře plné paralyzujícího pavlonu.

Rosemary opět normálně tepalo srdce a drama kolem sebe sledovala, jako by šlo o nějakou černou komedii. Klouby ji bolely a svaly pálily, myšlení však zůstávalo překvapivě čisté.

„Jste v pořádku?“ zeptal se jí technik. Přikývla.

Kaplan se vrátil a položil Rosemary ruku na čelo. „To nic, drahá. To nic.“ Když se technikům podařilo jehlu vrátit na místo a Rosemary se opět položila na polštář, začal se modlit.

* * *

Belle McGuireová se otočila na Jona Nunna. Stále plakala. „Ať toho nechají. Zastavte to!“

„Není to poprvé, co se něco nedaří,“ ozval se jeden novinář a kroutil hlavou. „Brzy to bude pokračovat tak, jak má.“

Belle měla tvář zkřivenou bolestí.

Jon Nunn však už nedokázal vydržet ani vteřinu. Bušil pěstí do skla. „Přestaňte! Okamžitě toho nechte!“

Vmžiku k němu přiskočil dozorce. „Pane, jestli toho ne-necháte, budu vás muset –“

Nunn se proti sklu naposledy rozmáchl, pak nechal ruku klesnout, sklopil oči k podlaze a rychle a ztěžka dýchal.

* * *

Závěsy se roztáhly a Rosemary se znovu podívala na svědky. Pokusila se usmát na Belle, pak za jedním oknem našla Jona Nunna. Byl předkloněný, ruce měl přitisknuté ke sklu.

Ačkoli ani to nebylo povolené, tentokrát mu v tom nikdo nebránil.

Neprobíhalo to ani trochu tak, jak si představovala. Žádná léky způsobená otupělost následovaná spánkem. Místo toho si Rosemary Thomasová plně uvědomovala všechny části svého těla, každý nádech vzduchu do plic, bublinky kyslíku putující žilami a tepnami, tlukot srdce i obrazy vybavující se jí v hlavě. Otec ležící na posteli, její matka kouří na jeho pohřbu, Ben a Leila, jak na ni volají, železná panna, zakrvácená blůza. Christopherův obličej, jeho prsty, slova, barvy, vše se kolem ní točilo a vířilo. Viděla státního návladního s formálním výrazem, bolest ve tváři soudkyně, dozorce, lékaře i novináře, jak na ni zírají, přestože by se nejraději nedívali.

Teď už věděla, co se děje. Začínalo se jí ztěžka dýchat a kolem srdce pocítila nezvyklý chlad. Těsně před tím, než zavřela oči, uviděla plačící Belle McGuireovou a tvář Jona Nunna. Konečky prstů měl přitisknuté ke sklu jako bílé můry. Jako by jeho ruce spočívaly na konci jejích paží.

Chtěla vykřiknout, ale nešlo to, nedokázala promluvit. V uších slyšela zvuk, jako když se vypouští balon, a uvědomila si, že je to její poslední vydechnutí. Vzápětí se její srdce proměnilo v led, prasklo a rozpadlo se na kusy, svět kolem byl náhle jasně bílý a ona někam odlétala.

1998

Kapitola 1

JEFF LINDSAY

McFallovo muzeum umění bylo v noci zavřené. V hlavních výstavních síních svítily jen bezpečnostní lampy, vrhající ostré, ošklivé kruhy světla na dveře a chodby. Bylo to něco úplně jiného než pečlivě a s láskou navržené denní přisvícení obrazů a soch, které zdůrazňovalo jejich nejlepší vlastnosti a neoslňovalo ani nevytvářelo stíny. Osvětlení nočními lampami bylo ostré a nepříjemné. Ostré kužely světla způsobovaly, že zbytek muzea vypadal temný a hrozivý, ne tak, jak by měla budova naplněná uměním působit.

Nebylo to velké muzeum, ale v San Francisku si už získalo dobré jméno. „Klenot Zálivu,“ nazývali ho lidé, „nedoceněný poklad umění z takřka všech období.“

Nedaleko mramorového schodiště, jež vedlo do poschodí, vrhala na podlahu ostrý stín socha nahého atleta s polovinou oštěpu v ruce. Ten atlet byl mrtvý takřka dva a půl tisíce let a jeho oštěp se zlomil před sedmnácti sty roky, dál však stál připravený hodit ho do dálky. Díky ostrému světlu bezpečnostní lampy dopadajícimu na jeho mramorové tělo se zdálo, že k hodů musí dojít každým okamžikem. Také tento moment přispíval k pocitu jakési neblahé předtuchy.

Z opačného konce galerie se po naleštěných dlaždicích bez jediného smítka nesl tajemný zvuk. Odrážel se od stěn tolikrát, že se skoro nedal určit jeho původ. Levný tranzistorák s přenosem fotbalového zápasu. O chvíli později se

ke zvuku přidalo šoupání nohou nočního hlídače, který se vracel do své kukaně u hlavního vchodu, kde rádio postavil vedle řady monitorů napojených na bezpečnostní kamery. Strážný se pohodlně uvelebil v křesle právě ve chvíli, kdy se z rádia ozvala reklama na pneumatiky.

Zvuk se ozvěnou odrážel až na podestu mramorového schodiště, ale do patra už nepronikl. Nad vrcholem schodiště se ticho snoubilo s ještě hustší tmou. Na chodbě, lemované dveřmi kanceláří, zahánělo stíny jedině bezpečnostní světlo umístěné v jejím středu.

Až na samotném konci chodby do ní pronikal jediný další proužek světla z pootevřených dveří rohové kanceláře. Toto světlo bylo teplejší, ne však příliš ostré. Najednou nečekaně zhaslo. Chvíli se nedělo vůbec nic. Neozval se žádný zvuk, kolem rohové kanceláře jako by se nepohybovalo nic živého, pečlivý pozorovatel by si však mohl všimnout zvláštní tmavomodré, až purpurové záře vycházející zevnitř. Aniž cokoli osvětlovala, způsobila, že nápis na dveřích kanceláře vystoupil v takřka trojrozměrné kvalitě:

CHRISTOPHER THOMAS

kurátor

Ode dveří nebylo v šeru kurátorovy kanceláře skoro nic vidět. Na stěnách se odrážely hřbety knih, jichž musely být stovky a které lemovaly místnost od podlahy až do výšky, kam žádný člověk nedosáhne. Jako by se nad prostorem nakláněly a ještě podtrhovaly pocit prázdnoty, který muzeum v noci ovládal. Ve slabé rudomodré záři byl rozeznatelný jeden konec dlouhé kožené pohovky.

Na opačném konci místnosti stál velký kreslířský stůl